

BYGGVÄSTEN

Jerksten: "Okunskapen om facket var total"

Murare vill ha högre våningar på ställningarna

Bengt-Göran fick 280 000 kronor

Lönetoppen: Tjänade 447 kronor i timmen

Byggnadssmeden Martin Johansson:

"Det är alltid nya problem att lösa"

04 Murarna Eric Andersson (bilden) och kollegan Robin Ivarsson tycker att ställningarna de arbetar på är felkonstruerade. Det är för lågt till tak på varje våning.

10 Nominerad till Årets Byggkvinna 2023

Grävmaskinföraren Beatrice Andersson var en av tre finalister när Årets byggkvinna utsågs.

12 Samarbete mellan MB-grupp och chefer

På HA Bygg har de inte haft en stor konflikt på 30 år. MB-gruppen känner att ledningen lyssnar.

ÄVEN I DETTA NUMMER

05. Studiecirkel om arbetarnas historia

08. Bengt-Göran fick 280 000 kronor

14. Karlatornet blir ett byggminne för livet

14. Byggnadsmed som löser problem

BYGGVÄSTEN

MEMLESTIDNING

Byggnads REGION VÄST, årgång 14

Redaktion

Redaktör, text, foto och layout:
Peter Gustafsson, 010-601 14 39
peter.gustafsson@byggnads.se

Ansvarig utgivare:

Patrik Jerksten
patrik.jerksten@byggnads.se

Tryck:

Exakta Print AB 2022

BESÖKSADRESSER

Regionkontor

Byggnads Väst
Solhusgatan 13
412 76 Göteborg

Lokalkontor

Borås

Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS

Halmstad

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD

Skövde

Torggatan 18
541 30 SKÖVDE
Swedenborg Center

Trollhättan

Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN

Telefon: 010-601 10 09 (alla kontor)

E-post: vast@byggnads.se

Webb: www.byggnads.se/regioner/vast/

Medlemscenter

tel 010-601 10 00
byggnadsnu@byggnads.se

Byggnads a-kassa

Telefon: 010-601 18 00

Väst

BYGGNADS

”Okunskapen om facket var total”

Hej kamrater!

Jag träffade en rörläggare på ett bygge. Hon var ackordstagare och var inte medlem i Byggnads. Hon sa att hon hade dåliga erfarenheter från tidigare fackförbund i en annan bransch. Hon hade inte fått den hjälp hon förväntade sig.

”Jag får allt som alla andra får i alla fall, så jag har inget behov av facket. Jag sparar mina pengar i stället för att lägga dem på en avgift till något jag inte behöver”

För mig känns detta otroligt förvillande och provocerande.

Hennes okunskap om facket var total.

Vi är inget försäkringsbolag eller prenumeration man skall förvänta sig en produkt ifrån.

Vi är en lönekartell där vår främsta uppgift är att plocka ut så mycket vi kan av mervärdet vi skapar med vårt arbete.

BYGGNADS ÄR HJÄLP till självhjälp. Vi är en kamporganisation där vi kämpar tillsammans för att plocka ut så mycket vi kan i lön och villkor.

Solidariskt står vi upp för varandra. I dag är det jag som behöver mitt fackförbund och i morgon kan det vara du. Men tillsammans kämpar vi för samma sak.

Tror man verkligen att man kan vara ackordstagare om facket inte finns?

Det är ju vi tillsammans som gjort allt detta möjligt genom en 100-årig och pågående kamp.

Vi behöver prata med varandra om vad vi är och varför det är självklart att vara ansluten till Byggnads.

Tyvärr känns det som kunskapsnivån i samhället gällande facket är väldigt låg. Så även på våra arbetsplatser.

Detta måste vi ändra på. Prata med varandra och öka förståelsen för det självklara. Om vi inte gör det nu så kan ingen kan vara ackordstagare i framtiden.

Vi är inte starkare än antalet och vi är för få.

Nu höjer vi organisationsgraden tillsammans så vi blir starkare än vi någonsin varit. Vi har gjort det förr och vi kan göra det igen!

Framåt kamrater, framåt! ■

Patriks tre snabba!

- 1 Ställ** alltid frågan om medlemskap till era kollegor.
- 2 Berätta** vad Byggnads är för dina kollegor!
- 3 Gå på kretsmöte.** Ta med dig en kamrat och ladda upp med frågor.

”

Tror man verkligen att man kan vara ackordstagare om inte facket finns?

PATRIK JERKSTEN
ORDFÖRANDE
BYGGNADS VÄST

”Ställningarna borde vara 2,20 meter höga”

Muraren Robin Ivarsson och hans kollega Eric Andersson har länge undrat varför byggställningar inte är 220 centimeter höga för varje våning.

- Nu blir det ofta att man får gå och huka såg, säger Robin.

När vi träffas murar de på Tuve Byggs arbetsplats Korallen vid Frölunda Torg. Det är trångt, murbruket är grönt.

- Vi har jobbat i tre färger här. Den här har jag nog inte jobbat med tidigare, säger Robin Ivarsson.

Båda är medlemmar i Byggnads och har en del frågor och åsikter om vad som behöver göras.

Det första som kommer upp är ställningen de jobbar på.

- Alla ställningar har de här måtten. Det är 50 centimeter mellan varje del och bygger man ihop fyra så blir det alltid två meter. Jag förstår inte varför de inte gör pinnarna 55 centimeter långa. Då skulle vi få bättre plats och kunna gå riktig, slippa huka. Jag förstår ju att de ställningar som finns är det inget att göra åt, men när de gör nya kunde de ändra, säger Robin.

DETAR UPP det med ställningarna med jämna mellanrum.

- Men det händer ingenting. Jag tycker Byggnads borde driva den frågan.

Robin tycker att saker och ting utvecklas långsamt för murarna.

- Vår bransch är seg. Det är inte så många förändringar. Det var bara först för ett par år sedan vi fick en el-tegelkärra.

Både Robin och Eric tycker att det är fel att även ickemedlemmar får ta del av alla förbättringar som förhandlas fram i våra kollektivavtal.

- Alla som är medlemmar borde få fler fördelar. Byggnads blir ju starkare om fler är medlemmar och då ska det vara fler fördelar med att var medlem, säger Eric. ■

TRIVS IHOP. Eric Andersson och Robin Ivarsson har jobbat tillsammans i sju år och kan varandra utan och innan.

Djupdykning i facket och arbetarnas historia

Intresset för arbetarnas historia är stort i Skaraborg.

Nu arrangerar deras medlemskretsar en studiecirkel där diskussioner om Byggnads och fackföreningsrörelsen i Sverige är grunden.

Första tillfället för studiecirkeln var den 17 augusti i år. Den första omgången i höst är fullsatt.

– Vi är tio personer och mer kan vi inte vara, men om vi ser att det finns fler som är intresserade startar vi en ny cirkel till våren, säger Robin Kjellgren som till vardags är snickare på Tommy Byggare.

Han, Robert Pettersson och Sebastian Ritzén har tagit initiativet till studiecirkeln som kommer att hålla till i ABF:s lokaler i Skara varannan torsdag.

– Sedan får vi se hur många tillfällen det blir och vad det blir för innehåll. Det beror på hur det utvecklar sig och på deltagarna. Det viktiga är att det händer något. Vi har pratat om hur vi ska bli mer fackligt och politiskt aktiva inom medlemskretsen, säger Robin.

BÅDA MEDLEMSKRETSARNA I

Skaraborg har bra uppslutning på sina träffar och det var på möten där som de snappade upp att det finns ett intresse för frågor om arbetarrörelsens historia och facklig-politisk samverkan.

– Vi såg att många var väldigt intresserade. Samtidigt pratades

A-KASSA. Så här kunde det se ut i slutet av 1800-talet när arbetare pratade ihop sig om att starta a-kassa och fackförening.

det inte så mycket om facket och politik på arbetsplatserna, så de som vill prata om de frågorna behöver en plats att kunna göra det på, säger Sebastian.

Det finns ett material som Socialdemokraterna tagit fram som handlar om hur fackförbundet och så småningom de politiska partierna växte fram i Sverige. Till materialet finns även diskussionsfrågor.

ALLA SOM GÅTT Påfarten kommer att känna igen sig i grunderna.

– Man kan säga att det blir som Påfarten fast med mer diskussioner. Det kommer nog bli väldigt mycket diskuterande. Vi har många som är bekväma att prata i en grupp, säger Sebastian.

– Vi får lära av varandra och utmana varandra. Vi kan också träna på att göra anföranden och liknande säger Robin.

Det är han som kommer att hålla i studiecirkeln.

– Det blir en djupdykning i arbetarrörelsens historia, men även en del politik, säger han.

Om du och kollegorna är intresserade av att gå en studiecirkel kan kretsarna i Skaraborg starta en ny till våren.

Skicka en intresseanmälan till: robin.kjellgren.ffv@byggnads.se

AKTIV MEDLEM

Anmäl dig här!

Ny utbildning följer upp Påfarten

[NY UTBILDNING!] "Aktiv medlem" är en endags utbildning som är en fortsättning efter Påfarten.

Vi går på djupet kring vad man som medlem kan göra för att bli mera aktiv utan att nödvändigtvis ta ett formellt uppdrag.

Aktiv medlem riktar sig till dig som blivit mer nyfiken på vad en fackförening som Byggnads kan göra, men framför allt vad du som medlem kan göra för att påverka på din arbetsplats.

Mycket av en fackförenings styrka avgörs av hur aktiva medlemmarna är. Anmäl dig via QR-koden ovan. ■

Kursinnehåll (urval)

- ▶ Fördjupad kunskap i modellen som arbetarrörelsen använde för att skapa framgång och ett mer jämlikt samhälle.
- ▶ Nulägesanalys. Hur ser vårt samhälle ut i dag och hur påverkar det vår chans att påverka?
- ▶ Nulägesanalys av din arbetsplats. Hur ser förutsättningarna ut?
- ▶ Hur jobbar vi med att skapa ett aktivt lag på arbetsplatsen?
- ▶ Take action. Hur går vi från ord till handling?

AKTIV MEDLEM 2023

15 september

Göteborg

20 oktober

Göteborg

TRIVS PÅ FÖRETAGET. Betongaren Thomas Engman tycker att de anställda och HA Byggs ledning har en bra dialog.

”Vi går in med lika villkor som ledningen”

Betongaren Thomas Engman arbetar på HA Bygg som alltid vill vara överens med sina anställda.

– Det fungerar jättebra. Vi har väldigt få konflikter och när vi sätter oss och pratar med ledningen känns det som att vi går in med lika villkor, säger Thomas.

Klädd i arbetsklätt och HA Byggs jacka kommer Thomas upp ut ett hål i marken där de monterar gjutformar.

– Jag fick kilten av mina barn. Det ville skoja lite med mig, men sedan trivdes jag så bra att jobba i den. Väldigt skönt, speciell när det är varmt, säger Thomas.

Det är ett par veckor kvar till semestern på denna arbetsplats, Habitat 7 nära Danmarksterminalen i Göteborg. Thomas och kollegorna håller på med en betonggrund. Sedan ska det bli ett kontorshus på sju våningar med ekologisk trästomme över den.

– Jag ska inte vara här så länge

till. Efter sommaren ska vi till Östra sjukhuset och bygga kulvertar.

Han trivs väldigt bra som betongarbetare.

– Det är väl inte så glamoröst kanske. Men jag tycker att vi har oförtjänt dåligt rykte. Det är inte så fysiskt ansträngande som många kanske tror, speciellt på anläggningssidan där jag jobbar. Det var tyngre förr, men det har blivit mycket bättre.

LITE SPECIELLT ÄR att arbetsgivaren HA Bygg valt att inte vara medlemmar i Byggföretagen (BF) (se artikel intill), utan i stället har ett hängavtal med Byggnads.

– Det vill styra lönesättningen själva. Nu har vi cirka 264 kronor i timmen och det är väl 30 kronor

TRIVS I KILT. Thomas Engman fick en arbetskilt av sina barn, mest på skoj, men han gillade den så mycket att han började använda den.

mer än de flesta andra i yrket, säger Thomas.

Det jobbar med ett bonussystem där tid, synergier och ett par andra parametrar styr lönen.

- Den här lönen hade vi aldrig kunnat ha om företaget varit medlemmar i Byggföretagen. BF vill ju inte att vi ska tjäna för mycket. Jag har varit lagbas tidigare och har arbetat på ställen då vi börjat mäta väldigt bra och då ha BF satt tvärstopp, säger Thomas.

HAN ÄR ÖVERTYGAD om att i och med att de har så bra dialog med företaget och tjänar så pass bra blir det nästan aldrig några konflikter mellan arbetsgivaren och arbetarna.

- På vissa företag kan det ju bli gruff bara för att de ska byta tvål på arbetsplatsen.

Thomas är med i MB-gruppen.

- Det fungerar bra. Vi har alltid chans att påverka. Och det känns som att HA Bygg själva vill vara med och förbättra för oss. Sen är kanske inte allt perfekt, men det känns som att de hela tiden försöker göra rätt för sig.

När han började på HA Bygg för sex år sedan fanns ingen MB-grupp, men Thomas har alltid

engagerat sig fackligt och var med och startade en.

- Vi sa vi skulle bygga upp den försiktigt, men så såg vi att HA själva tog de här stegen. Det känns som att vi går in i varje möte som likvärdiga. Vi möts på neutral mark och båda tjänar på detta. De är noga att följa avtalet och om de inte vet hur något ska göras så ringer de och frågar och är noga att följa upp sin del.

- Det är ju en relativt stor firma med 60-65 anställda, men det är alltid lätt att ringa upp VD:n eller prata med ledningen.

HAN SÄGER ATT HA aldrig lägger sig lägre än de klarar av när det gäller priset för att ta ett jobb.

- De satsar på kvalitet och det är så de får jobben. De lever på sitt goda rykte och det gäller att inte svärta ner det.

Som MB-ledamot försöker Thomas hela tiden att prata Byggnads med kollegorna, inte minst de som inte är med i facket.

- Det gäller att få dem att förstå vad vi kan förlora om det inte finns ett starkt fackförbund som Byggnads. Förklara att det inte är säkert att till exempel reseersättningen blir kvar, säger Thomas. ■

Vill vara överens med kollektivet

HA Bygg AB har en egen strategi som bland annat innebär att de inte är medlemmar i Byggföretagen.

I stället väljer de att ha ett hängavtal med Byggnads.

- Vi vill inte bli upplåsa av ett systematiskt reglemente, säger VD:n Kai Simfors.

HA Bygg jobbar till största delen med platsgjuten betong och har drygt 60 egna byggnadsarbetare.

De flesta företag i den storleken eller större är medlemmar i Byggföretagen (BF). Men HA Bygg har alltså valt ett annat upplägg.

- Vi har valt att stå lite utanför och sköta oss själva. Det finns ganska många direktiv från BF om man är medlem där, säger Kai Simfors.

NÅR DE I stället går under ett hängavtal finns större frihet. Samtidigt innebär det att de får Byggnads närmare på sig i vardagen.

- Vi har synpunkter på vissa delar i det fackliga arbetet också, men för att kunna verka i branschen måste vi ha ett kollektivavtal. Utan det får vi inga uppdrag av våra beställare.

HA Bygg är ett företag med väldigt få förhandlingar och de anställda har stor möjlighet att påverka vardagen med sin MB-grupp.

- Framförallt vill vi vara överens med kollektivet. Vi kommunicerar bra och ställer krav på varandra. Vi har funnits i 30 år och det har inte varit någon stor konflikt som vi inte har kunnat sköta själva. Vi har valt den vägen i stället för att hamna i centrala förhandlingar med Byggnads. ■

FÅR 280 000. Numera är Bengt-Göran Johansson pensionär och tänker unna sig något för pengarna.

Bengt-Göran Johansson får 280 000 kronor

För 11 år sedan drabbades Bengt-Göran Johansson av en allvarlig olycka. Med hjälp av Byggnads fick han då livränta och samma lön som tidigare.

Nu är han pensionär och har fått rätt till ytterligare 280 000 kronor efter skatt.

– Jag är väldigt nöjd och glad, säger han.

För att hjälpa Bengt-Göran som medlem tog Byggnads kostnaden så att LO-TCO:s rättskydds jurister kunde ta över ärendet. De kunde sedan hjälpa honom att få den ersättning han har rätt till tack vare sitt medlemskap i Byggnads.

– De ringde och sa att de inte kunde lova något, men de trodde

att de kunde få ut lite mer pengar till mig, berättar Bengt-Göran.

OCH DET BLEV alltså 280 000 som han fått i en engångssumma. Dessutom slipper han betala tillbaka 53 722 kronor. Det är en summa han fått för mycket i ersättning tidigare, men på grund

av att ärendet drog ut så mycket på tiden får han behålla pengarna.

– Jag tycker det känns görbra. Det har varit mycket krångel, men nu är det avslutat, säger Bengt-Göran.

VI TRÄFFAS I Folkets hus i Lidköping tillsammans med Byggnads ombudsman Anders Fransson. Bengt-Göran kallas "Babs" och är något av en profil i stan. Han gillar att snacka med människor.

– Jag hade en snickare hemma. Men han blev utbränd. Då tog jag med honom ut i skogen på promenader.

Bengt-Göran har haft sina prövningar under senare delen av livet. 2004 gick han igenom en tuff cancerbehandling för en aggressiv cancer i svalget.

– Det har varit tufft. Nu försöker jag ta vara på livet. Nu när jag har fått lite pengar tänker jag unna mig lite såklart. Livet är här och nu och det säger jag till folk.

SEDAN FICK HAN ännu en gång lära sig att det kan svänga snabbt.

Efter åren med cancerbehandling och operationer var han tillbaka på jobbet. En dag jobbade han på en armeringsmatta och en teleskopkran skulle lyfta den.

Bengt-Göran skar lossa sista kroken när han plötsligt lyftes upp med mattan och föll handlöst från tre meters

höjd. Babs bröt axeln och handleden, ett ledband gick av.

Då var han 56 år och kunde inte fortsätta med sitt yrke som betongarbetare.

SÅ SMÅNINGOM FICK han hjälp av Galaxen med att skaffa ett nytt jobb och tack vare livräntan fick han samma lön.

Nu när jag fått lite pengar tänker jag unna mig lite såklart. Livet är här och nu

Bengt-Göran får livränta ... och är tacksam över Byggnads hjälp

För sex år sedan drabbades Bengt-Göran Johansson av en allvarlig olycka. Med hjälp av Byggnads har han nu rätt till livränta och får samma lön som tidigare.

Bengt-Göran tackar sitt medlemsskap i Byggnads.

Byggvästen # 1, 2018

NU ÄR HAN pensionär sedan tre år tillbaka.

– Jag fick chansen att gå hem och gjorde det.

Nu har han kommit in i de nya rutinerna tillsammans med sin sambo och mångåriga livskamrat.

– En del finner varandra för livet. Hon är också pensionär nu, säger Babs.

Han vaknar sex på morgonen.

– Då åter jag frukost framför Nyhetsmorgon, sen är det på med skorna och så ut.

BENGT-GÖRAN HAR TACKAT sitt medlemskap i Byggnads många gånger, inte minst för den juridiska hjälpen.

Att driva ett liknande ärende själv är krångligare än du tror. Du får själv stå för alla rättegångskostnader och anlita en jurist.

– Ensam är inte stark. Våga inte chansa, tänk längre framöver. Många unga kanske tänker att de inte behöver vara med. Det flyter på. Men det kan vända snabbt om du råkar ut för en skada eller sjukdom. Då står du där ensam om du inte är med i facket. Du är chanslös. ■

Håll reda på din rätt till ersättning om det händer något!

Om du råkar ut för en olycka på jobbet och inte kan göra samma arbetsuppgifter som tidigare finns det en möjlighet att få livränta.

Pröva alltid den rätten. Många går miste om flera tusen kronor i månaden.

Bengt-Göran Johansson i artikeln härintill blev till exempel erbjuden 25 000 kronor som ett engångsbelopp av försäkringsbolaget. Men han tackade nej och gav Byggnads förbundsjurist en fullmakt att sköta hans ärende.

I slutändan handlade det om hundratusentals kronor som han fick i ersättning.

DU KAN HA RÄTT TILL LIVRÄNTA OM

Du går miste om inkomst därför att du måste minska din arbetstid eller inte kan arbeta alls, byta arbete eller arbetsuppgifter eller måste omskola dig.

Hur mycket får du? Du får ersättning för din

inkomstförlust från och med det datum läkaren har bedömt att din arbetsskada kommer att påverka din förmåga att arbeta under minst ett år.

Du kan som mest få livränta med 7,5 prisbasbelopp, vilket 2023 motsvarar 393 750 kronor.

AFA FÖRSÄKRING

AFA Försäkring är ett svenskt försäkringsbolag som ägs av LO, svenskt näringsliv och PTK. Alla som jobbar hos en arbetsgivare som har kollektivavtal har minst en av deras försäkringar.

Om din skada godkänns som arbetssjukdom kan du få ersättning för kostnader för exempelvis läkarvård, läkemedel och sjukgymnastik.

Även om du får livränta från Försäkringskassan kan du få ytterligare ersättning från AFA.

Anmäl skadan så prövas ditt fall.

FÅGELHUND. Beatrice hund får följa med till jobbet.

Årets byggkvinna

■ Syftet med Årets byggkvinna är att lyfta fram inspirerande förebilder som på olika sätt breddar bilden av vilka som jobbar i byggbranschen. Målet är en jämnare könsfördelning, vilket kan bidra till en sundare och mer schysst kultur på våra arbetsplatser.

UTMÄRKELSEN ÅRETS BYGGKVINNA lanserades 2021. Priset grundades av Byggföretagen och medgrundaren Sandra Mobaraki, även kallad Byggsandra. Tillsammans vill de verka för att uppmärksamma kvinnliga förebilder i byggbranschen.

Nominerad byggkvinna

Grävmaskinföraren Beatrice Anderson från Lidköping var en av tre nominerade som hade chansen att utses till Årets byggkvinna 2023.

– Jag känner mig stolt. Även om jag inte vann kan jag säga att jag var topp tre, säger hon.

Från början var Beatrice ”Bea” Andersson en av 108 nominerade. Sedan röstatte allmänheten på nätet och en jury tog fram de tre finalisterna.

– Det var vår HR-chef på JB Villan som nominerade mig. Sedan fick jag svara på en del frågor och efter det ringde de upp mig och

sa att jag var en av tre som kunde vinna.

Den 10 maj åkte Beatrice till Stockholm och Vasateatern där Byggföretagen hade stämma.

UNDER KVÄLLEN UTSÅGS vinnaren i Årets byggkvinna 2023. Vann gjorde Mariam Mohammedamin,

arbetsledare hos Tommy Byggare.

Men Beatrice fick ett minne för livet.

– Det var kul och spännande att gå upp på en scen inför 120 personer. Jag är väl inte en person som är van vid det, säger Beatrice.

Hon tycker det känns stort att ha varit nominerad.

– Det är viktigt att vi uppmärksammas i en mansdominerad bransch. Uppenbarligen behövs det fortfarande en tävling för kvinnor för att vi ska synas.

Arrangörerna vill visa upp inspirerande förebilder, bland annat för att locka fler kvinnor till bygg och inte minst för att få bort fördomar.

BAKOM SPÅKARNA. "Jag kände snabbt att jag hade en viss talang för att köra grävmaskin" säger Beatrice Andersson.

– På ett jobb jag gjorde fick jag frågan om jag var städare. Andra jag har pratat med har frågat vem det är som kommer och gräver och då har jag sagt att det är jag, men sen frågar de igen. Jag har hört en massa såna kommentarer och det tar aldrig slut.

BEATRICE HAR VARIT på De la Gardiegymnasiet i Lidköping och berättat om sitt yrke under en dag med rubriken "Tjejer i verkstan". Då bjöd skolan alla som identifierar sig som tjej och är intresserad av de yrkesberedande programmen.

– Nu har jag också blivit inbjuden till en klass där de pratar skit om tjejer i byggbranschen. Jag ska

berätta om mitt jobb och jag får väl också fråga vad deras problem är.

Vi träffas på arbetsplatsen i Lidköping där "Bea", kollegan Kim som är anläggare och Beatrices fågelhund kăkar lunch i byssjan.

Deras arbete består i att lägga

grunden för de bostadshus som JB Villan bygger i det nya bostadsområdet.

Beatrice har kört lastmaskin och grävmaskin i fyra år sedan gymnasiet där hon snabbt märkte att hon hade talang för att köra maskiner.

– Jag blev bra direkt. Men man lär sig hela tiden något nytt. Det svåraste med att köra grävmaskin är att styra upp en hel dag. Att lära

sig sköta spakarna är en sak, men att lära sig att lägga högarna på rätt ställe så att de inte är i vägen senare är det svåraste.

HON GILLAR OMVÄXLINGEN och att de sköter sig själva.

– Det bästa med jobbet är att få vara ute. Jag sitter ju inte i hytten hela tider utan är även ute och lägger rör, säger hon.

De har inte märkt av någon lågkonjunktur på företaget.

– Det rullar på som vanligt och de säljer fortfarande många hus, säger Beatrice.

Hon har blivit lite av en lokal-kändis efter nomineringen. Nya Lidköpings-Tidningen (NLT) har gjort en intervju och det har varit ytterligare tre tidningar och radio.

– Det har gett mycket uppmärksamhet, men det har bara varit roligt. ■

**Nu har jag blivit
inbjuden till en
klass där de
pratar skit om tjejer
i byggbranschen**

Första gången frun kom på besök

Joakim Ljungdahl har jobbat som betongarbetare i 44 år. Han har varit gift i 36.

– Karlatornet är den första arbetsplats jag varit på som min fru har besökt, säger Joakim.

Han visar bilder i mobilen. Hustrun står vid ett skyddsräcke cirka 246 meter upp i luften. Det är Sveriges och hela Nordens högsta byggnad.

Det mesta med Karlatornet slår rekord. Joakim tar fram ett svart anteckningsblock.

– Hittills har vi gjort 580 000 timmar på armering och betong. Det är väl cirka fem gånger så mycket som andra byggen jag varit på, säger Joakim.

När allt är klart har det gått åt 49 000 kubik betong.

– Vi har 2 000 kubik kvar.

JOAKIM HAR JOBBAT uteslutande på den kommersiella sidan under sin karriär och har varit med på andra stora byggen, bland annat har han gjutit betong på nya Frölunda torg, hotell Radisson, Kongahälla köpcentrum och Polhemsgymnasiet, så han har en del bjässar att jämföra med.

– Ett annat speciellt bygge jag var med på var skyddsrummet un-

HÖGT UPP. Som betongare har Joakim Ljungdahl hela tiden jobbat på översta våningen är Karlatornet vuxit fram.

der Sjöbefälsskolan. Det var 1994. Jag tror det är det största skyddsrummet i Göteborg. ■

Karlatornet

Högsta höjd: 246 meter.

Plats: Lindholmen, Göteborg.

Våningar ovan jord:

1-2: Lobby

3-57: Lägenheter.

58: Hotell.

59-66: Sky level lägenheter

69: Skybar.

70-73: Penthouse-lägenheter.

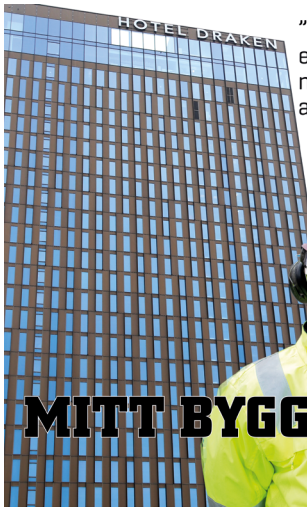
Färdigt: 2024.

Entreprenör: Serneke.

Byggherre: Karlastaden.

Hela området kommer att innehålla cirka 2 000 bostäder, hotell, kontor, butiker och restauranger.

Källa: Serneke.

”Draken är speciellt eftersom det är så många våningar och att det är mitt i stan.”

*Tobias Granath
snickare*

MITT BYGGMINNE

BYGGNADS
Vi är händerna som bygger Sverige

”I Oskarström vände vi ett hus fel när vi monterade det. Vi fick demotera och bygga om det. Roligt i efterhand, men inte just då.”

Magnus Ericsson, snickare

MITT BYGGMINNE

BYGGNADS
Vi är händerna som bygger Sverige

”Ett av de mest minnesvärda byggen jag varit med på är Allum i Partille.”

Hans Emanuelsson, snickare

MITT BYGGMINNE

BYGGNADS
Vi är händerna som bygger Sverige

Murare som trivs

Khamri Almohamad Aldagoy, Patrik Andersson och Talal Kassem är murare på JC Kakelmästare.

– Det är ett bra företag och vi kan sköta oss själva och saker och ting fungerar. Vi har inget att gnälla på, säger Khamri Almohamad Aldagoy.

Den här dagen limmade de ”fusketegel” på fasaden på ett hus i den nya stadsdelen Ranagård i Halmstad.

Påverka din lön, gå lagbaskurs i Skaraborg

Nu kör medlemskretsen i Skaraborg en lagbaskurs.

Om kursen: Lagbaskurs light är ett första steg i att få reda på mer hur man tänker när man jobbar på ackord. Den inriktar sig till alla som jobbar i ett ackordslag eller är nyfikna på hur det funkar. Kursen är på två kvällar.

Denna kurs riktar sig till snickare och betongare, men givetvis får andra yrkesgrupper gärna komma in med önskemål om utbildning. Vill du kunna påverka din lön är detta starten!

Tid: 12 och 26 oktober, 17.00.

Plats: Folkets hus i Lidköping

Anmälan: Till Jonathan Mikkelsen på jonathan.mikkelsen@byggknads.se

Vill ni ha besök?

En gång i månaden åker Byggnads Väst ut och bjuder på grillad korv.

Inplanerade orter: 6 september **Borås**, 4 oktober **Skövde**, 1 november **Trollhättan** och 6 december **Göteborg**

Hör av dig om du vill att vi kommer till just din arbetsplats.

Mejl: arbetsplatsbesok.vast@byggknads.se

Byggnadssmeder är vana att lösa problem

Martin Johansson har arbetat som byggnadssmed i 25 år.

– Om inte annat är det ett omväxlande yrke. Det är alltid något nytt man stöter på.

Mustaschen, polisongerna och kepsen med en skärm i genomskinlig, grön plast hade platsat i vilken 70-talsfilm som helst.

Lägg till ett par solbrillor och det är självklart att du kommer att lägga märke till Martin Johansson om du skulle möta honom på stan.

Den här högsommarvarma junidagen levererar Martin material till ett par kollegor på BR Montageservice som monterar trappräcken i ett nybyggt hus i den nya stadsdelen Ranagård i Halmstad.

TRAPPRÄCKENA HAR DE tillverkat själva i verkstaden. När de ska montera ett av dem är det något som inte passar exakt.

– Det är mycket problemlösning på plats. Jag vet inte om det blivit bättre eller sämre med mobiltelefonerna. Innan var man ju tvungen att lösa alla bekymmer själv. Nu blir det ofta att man ringer och kollar med någon, säger Martin.

Han började i yrket 1998.

– Det var väl tur eller otur. Det bara blev så. Jag är svetsare i grunden och hade ett annat jobb på gång, men så ringde de och frågade om jag ville börja som byggnadssmed.

Att vara svetsare är en vanlig grund för yrket.

FÅSTER TRAPPRÄCKE. Martin Johansson skruvar fast ett trappräcke i ett nytt bostadshus i Halmstad.

– Sedan kan man lära sig det mesta. Men visst. Det hjälper att ha lite anlag för det.

Som byggnadssmed gäller det att kunna en hel del olika moment och att vara kreativ.

– Vi gör allt från trappräcken till stora stålstammar och vi tillverkar väl det mesta själva.

FÖR DET MESTA jobbar Martin ute på fältet som den här dagen.

– Det är det jag tycker är roligast.

Martin har alltid varit fackligt intresserad och tycker det är en självklarhet att vara medlem. Det har han med sig från familjen.

Han sitter med i regionfullmäktige och var även med i motsvarigheten i Avdelning 22 innan Byggnads Väst blev en region.

– Jag har även suttit med i kretsstyrelsen ett tag. ■

SMED. Martin har jobbat som byggnadssmed i 25 år, ändå stöter han fortfarande på nya utmaningar.

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor i timmen eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida.

För frågor om statistik och prestationslön i Väst kontakta Björn Mikkelsen: 010-601 13 96.

PRESTATIONSLÖN TBMA* 1 april–30 juni 2023

FÖRETAG	OBJEKT, ORT	FÖRDELNINGSTID	FÖRTJÄNST
1 Asplunds Bygg i Mellansverige AB	Sund Helix	673	295,76
2 GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	Prästhöjden	5 914	290,19
3 Mariedals Byggtjänst	Silo 2	5 674	278,20
4 Majvik Bygg AB	Spinnaren/Trollsländan	4 436	269,97
5 Novab AB	Axevalla Hästcentrum	2 542	264,71
6 Bergman & Höök	Kallebäck kv 8	1 855	263,41
7 Clausen & Lovén	Varbergstunneln	85 553	262,12
8 Hansson & Söner AB	Kallebäck Kv 5	813	260,63
9 Tage & Söner Byggnads AB	Magistern 15	544	259,94
10 Llentab AB	Lagerhall R34 driftsområde	930	258,30
11 Byggservice i Mark AB	Månskensvägen 22 - Karlsson	119	258,25
12 Peterson & Hansson Byggnads AB	Berte Qvarn, Vattenkraftverk	1 669	257,99
13 Projektlaget Bygg i Lidköping AB	Riksbyggen Takbyte	143	257,58
14 MTA Bygg & Anläggning i Halland AB	Bergsgårdm 1:336 Ranagård	2 980	257,49
15 Projektlaget Bygg i Lidköping AB	BY 21 Sätenäs	1 380	256,61

*TBMA= trä,betong, murare, anlägg

PRESTATIONSLÖN ÖVRIGA YRKEN 1 april–30 juni 2023

FÖRETAG	OBJEKT, ORT	FÖRDELNINGSTID	FÖRTJÄNST
VVS Cretec Halmstad AB	Biltema H6	2 231	447,34
VVS Sandbäckens Rör i Gbg	Hökålla Säteri	6 529	438,70
VVS AB Oscar Hanson Värme Sanitet	LSS Stafinge	258	396,91
GOLV Sandå Sverige	Sperlingsgatan 15/AK	9	321,42
GOLV Sandå Sverige	30122468 Örnesv./AK	12	315,97
GOLV Sandå Sverige	30122035/AK	26	309,30
PLATT Kakel & Bygggeramik i Falkenb	Skrea Gårdar Igh hus A	88	333,30
PLATT Kakel & Bygggeramik i Falkenb	Ranagård 1 Bad vån 1,3. Kök våning 2	618	303,45
PLATT Kakel & Bygggeramik i Falkenb	Ranagård 1 Claes & Morgan del 1	476	287,65

PAPP, GLAS OCH STÄLLNING

Inga inmätta timmar under perioden

VÄLKOMMEN PÅ KRETSMÖTE

Det är på kretsmöten du har störst chans att påverka Byggnads demokrati och arbete framåt.

Dubbellkolla datum. Aktuell information finns alltid på vår hemsida, byggnads.se/vast

VERKSAMHETSKRETSAR

HALLAND

Tid: 11 oktober, 17.30–20.00

Plats: Folkets hus Falkenberg.

SJUHÄRAD

Tid: 12 oktober, 18.00

Plats: Bowlers Borås

Tema: Bowling. Anmälan till micael.ljungdahl.ffv@byggnads.se

SKARABORG (NYHET, SPECIAL)

Nu kör vi en lagbaskurs

Tid: 12 och 26 oktober, 17.00

Plats: Folkets hus i Lidköping

Om kursen: Lagbaskurs light är ett första steg i att få reda på mer hur man tänker när man jobbar på ackord.

Den inriktar sig till alla som jobbar i ett ackordslag eller är nyfikna på hur det funkar. Kursen är på två kvällar. Denna kurs riktar sig till snickare och betongare, men givetvis får andra yrkesgrupper gärna komma in med önskemål om utbildning.

Anmälan: Till Jonathan Mikkelsen på jonathan.mikkelsen@byggnads.se

SJUHÄRAD

Tid: 7 december, 18.00

Plats: Bowlers Borås

Tema: Julavslutning. Återkommer med plats. Anmälan till micael.ljungdahl.ffv@byggnads.se

Meddela om du har några speciella matallergier eller preferenser så fixar vi det.

KOMMUNKRETSAR

VÄSTRA SKARABORG

Tid: 7 september 17.30. **Plats:** Folkets hus, Lidköping. **Tema:** Kommunalråd som gäst.

Anmälan: sankteolle@gmail.com

ÖSTRA SKARABORG

Tid: 14 september. 17.30:

Plats: Bowlingen, Arenan i Skövde.

Anmälan: jonathan.mikkelsen@byggnads.se

HYLTE

Tid: 16 november 19.00.

Plats: Bowlingen, Hylte.

VÄSTRA SKARABORG

Tid: 24 november 17.30.

Plats: Bowlingen, Lidköping.

Tema: Eventuellt nya förbundssekreteraren som gäst.

Anmälan: Till Olle Gustafsson, 070–269 70 52, sankteolle@gmail.com

BYGGNADS PENSIONÄRER OCH PRO

Höstens möten: 20 september, 15 november, 13 december.
Alla möten börjar 11.00

Kontakt: Tage Arvidsson [Ordförande]: 070-832 17 70, Ingemar Rönn [Sekr]: 076-022 10 53, Anders Forsström [Kassör]: 072-746 46 50

Så blir du medlem i Byggnads

■ Inträdesansökan

Två enkla sätt: Sms:a BYGG till 713 50, så ringer vi upp dig!

Scanna QR-koden och fyll i dina uppgifter på hemsidan.byggnads.se.

■ Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: 010-601 14 14.

■ Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

A-kassan är separat

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan.

Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.